

fler ikke forstaa, hvad det egentlig var, der havde bragt Udvalget til at stille sit Vndringsforslag under Nr. 2, at „Børn, som ikke have fyldt det 10de Aar, maa ikke anvendes til det i § 1 omhandlede Arbejde“, idet den høitærede Minister ikke kunde se, hvori dette var forskjelligt fra, hvad det skulde træde i Stedet for, nemlig første Stykke af Lovforslagets § 2. Jeg skal tillade mig at oplyse, hvad der har bevæget Udvalget til at stille dette Vndringsforslag, og sige, hvorfor jeg finder, at det er uafviselig nødvendigt, naar Loven skal være korrekt affattet. Første Stykke af § 2 lyder nu saaledes: „Børn af begge Køn, som ikke have fyldt det tiende Aar, maa ikke anvendes til Arbejde af den i § 1 omhandlede Beskaffenhed.“ Det var altsaa Børn under 10 Aar. Nu videre: „Børn af begge Køn inmellem 10 og 14 Aar maa ikke anvendes til Arbejde af den i § 1 omhandlede Beskaffenhed paa de der angivne Steder.“ Jeg beder bemærket denne Forskjel; Børn under 10 Aar forbydes i Almindelighed Arbejde af den Beskaffenhed, men for Børn inmellem 10 og 14 Aar forbydes det kun paa de i § 1 angivne Steder. Det har nu aabenbart ikke været Lovforslagets Hensigt i al Almindelighed at ville forbyde Børn under 10 Aar Arbejde af en vis Beskaffenhed, men derimod kun i Bærstæder; men det staa der ikke, og det er da her, at Modsetningen træder frem inmellem første Stykke og Begyndelsen af 2det Stykke, og hvori Nødvendigheden af Vndringen ligger. (Osbiesen: Maa jeg bede om Ordet!) — Udvalgets Vndringsforslag under Nr. 3 har fundet Modsigelse baade hos den høitærede Minister og hos flere af Thingets ærede Medlemmer. Ikke desto mindre er det et af de Forslag, som Udvalget under sine Forhandlinger har troet, at der virkelig kunde udrettes noget Godt ved. Man er gaaet ud fra den Betragtning, at det er høist skadeligt for et Barn, at det sættes til en Gjerning, som det er kommet til paa Grund af en Aftale om, at det skal arbejde i den Retning, der er af saa løs Beskaffenhed, at Børnet fort Lid efter fjernes for at gaa over til en anden Virksomhed og derpaa sættes til en tredje og saa fremdeles. Dette giver aabenbart Børn Lybenytker, hvad der altid er skadeligt, og det giver en Løshed i Overveielser af, hvor et Barn bør anvendes, som det var ønskeligt kunde modarbejdes. Man har derfor troet, at det vilde være et virkelig Gode, om det kunde lykkes ved en Bestemmelse her at tilveiebringe skriftlige Kontrakter. Selv om disse Kontrakter ikke vare af noget detailleret Indhold, har man dog næret den Overbevisning, at den blotte Tilstedeværelse af en skriftlig Kontrakt og af saadanne Overveielser, som maatte gaa forud for skriftlig Kontrakt, vilde være til Gavn for Børnene. Finder man imidlertid, at dette Forslag ikke har sin Plads i Lovforslaget, eller at der skulde være andre væsentlige Indsendinger derimod at gjøre, vil det ikke skade Forbindelsen mellem

Udvalgets Vndringsforslag, om dette falder bort; men jeg tror, at det fortjener fornyet Overveielse, om man ikke gjør Børnene en Tjeneste ved at vedtage den Bestemmelse, som her er foreslaaet.

Det sidste Spørgsmaal, jeg skal omtale, er Spørgsmaalet om Vndringsforslagene under Nr. 5 og Nr. 8. Disse to Forslag høre nemlig for en almindelig Betragtning sammen. Vndringsforslaget under Nr. 5 angaar jo Nattearbejde, og det under Nr. 8 Arbejde om Søn- og Helligdage. Den sidste Del af det sidste Forslag har jeg udtalt mig om i forrige Møde og skal ikke dvæle videre derved. Der er gjort flere Betragtninger gjældende, som gaa ud fra, at man maa drage Omforg for Børnene og ikke se hen til, hvilken Interesse Fabrikanten kan have i, at Børnene arbejde om Natten eller om Søn- og Helligdage. Der er ikke noget Punkt, som jeg tror bør i høiere Grad rammes af en almindelig Betragtning over Banskkeligheden ved at give almindelige Bestemmelser, der virke heldig i ethvert enkelt Tilfælde, end netop det her foreliggende. Naar man foreskriver almindelige Regler af den Beskaffenhed, som der her handles om, saa har man nemlig visse bestemte Tilfælde for Øie. Der er visse Tilfælde ved Fabrikvirksomheden eller dermed beslaegtede Virksomheder, som man tænker paa, naar man ser, at man ved en hindrende Bestemmelse her kan udrette noget Godt, men man overser for Diebliffet, at den almindelige Regel, som man nødes til at opstille for at ramme dette Tilfælde, rammer mangfoldige andre, som man ikke har for Øie, og der udøver en ganske anden Virkning, end man har tilsigtet. I Almindelighed er det en høist betænkelig Sag — ogsaa heri slutter jeg mig til den ærede sidste Taler — at opstille Stranker for Kræfternes frie Brug. Det Sikke, man naaer derved, er det, at man forhindrer Arbejdet; men hvad der i Øvrigt udrettes derved, veed man i overmaade mange Tilfælde ikke. Det er Synd at forhindre en Mand, som hæderlig vil arbejde for sit og Families Ophold, deri ved indskrænkende Bestemmelser, og det kan være Uret, blodig Uret, ikke blot imod Foreldre, men ogsaa mod Børn, at man giver hindrende Bestemmelser for deres frie Arbeidsvirksomhed, naar man ikke — som ogsaa den ærede sidste Taler bemærkede — anviser dem, hvor de skulle tage det Brød fra, som de ikke maa fortjene ved hæderligt Arbejde. Men blandes saa Spændagens Helligholdelse ind med, saa siger jeg: Hvor veed man, hvad Den foretager sig, som man ved en Lov forhindrer i at arbejde? Man veed, at han ikke kommer til at arbejde, men man veed ikke, hvad han for Øvrigt foretager sig; man veed ikke, om han driver paa Gaden eller drikker, man veed ikke, om han stjæler eller gaar i Kirke, men man veed kun, at man forhindrer ham i at arbejde, og derfor vogte man sig vel for den Slags indskrænkende Bestemmelser. Her er et Punkt, hvor jeg